

Cele bune, cele rele

Am toată admirația pentru felul în care Teatrul „Vasilache” și oficialitățile botoșănene au izbutit să ajungă la această ediție, a VII-a, trecând peste vicisitudinile financiare care stau în calea oricărui festival.

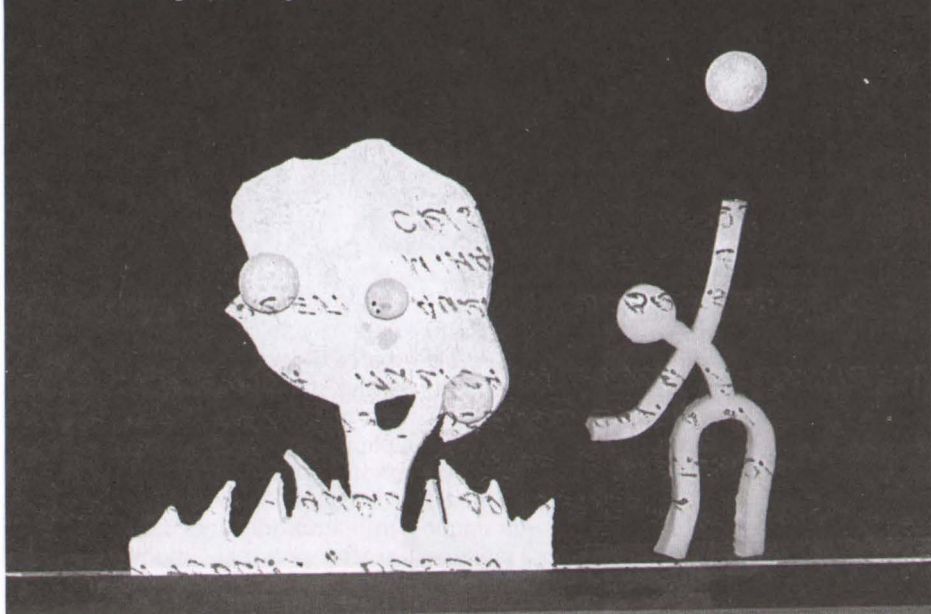
Păcat doar că, în acest an, spre deosebire de cei precedenți, numărul trupelor străine a fost foarte modest. Oricum, cei prezenți au avut de învățat și bune, și rele. Încep cu cele rele. Sunt creatori, în câteva teatre, care nu pun accentul pe interpretare și mănuiere, creionând doar spectacole de minimă rezistență. Sunt împotriva unui astfel de procedeu, mai ales când artiștii în cauză sunt talentați. Alții nu au învățat încă să mănuiască păpușile, dar încearcă, prin dăruire, să suplinească asemenea curențe. Este demnă de apreciat pasiunea lor pentru acest gen de teatru, și sperăm că, în timp, vor învăța ceea ce au de făcut și vor ghici farmecul și posibilitățile de expresie ale păpușilor.

Un exemplu de permanent profesionalism au fost artiștii teatrului-gazdă, care, la fiecare apariție, acasă sau în cadrul altor festivaluri, se impun ca buni interpreți, mănuiitori cu har și spirit.

Astfel, cu un spectacol în afara concursului, **Asmodée sau Diavolul șchiop**, ne-au încântat prin ideile pline de haz.

În final, tot Teatrul „Vasilache”, cu

Desen animat (regia și scenografia: Valentin Dobrescu)

spectacolul **Desen animat**, scenariul: Mihaela Petroniu și Aurica Dobrescu, de altfel și interprete, alături de Cristinel Onofrei, în regia, scenografia și ilustrația muzicală ale lui Valentin Dobrescu, a primit marele premiu al Galei.

Interesante au fost și reprezentațiile oferite de păpușarii de la Chișinău cu **Aventurile unui cățeluș** (Malia Ostopenko obținând premiul II); Teatrul unui singur actor de la Kiev, respectiv Volodomir Zavalnyuk, a câștigat premiul I. Valeriu Josan, cu recitalul

Sufletul, realizat cu sprijinul Teatrului „Licurici”, a primit premiul „Take Dobrescu”.

În încheierea Galei a fost prezentat spectacolul **Festivalul de jazz**, în regia cunoscutului om de teatru Marius Rogojinski, producție ce nu putea intra în discuția juriului, depășind numărul de interpreți acceptați prin regulament în concurs. La o viitoare ediție le urăm succes, dar cu mai puțini actori!

Brândușa Silvestru

Chișinău

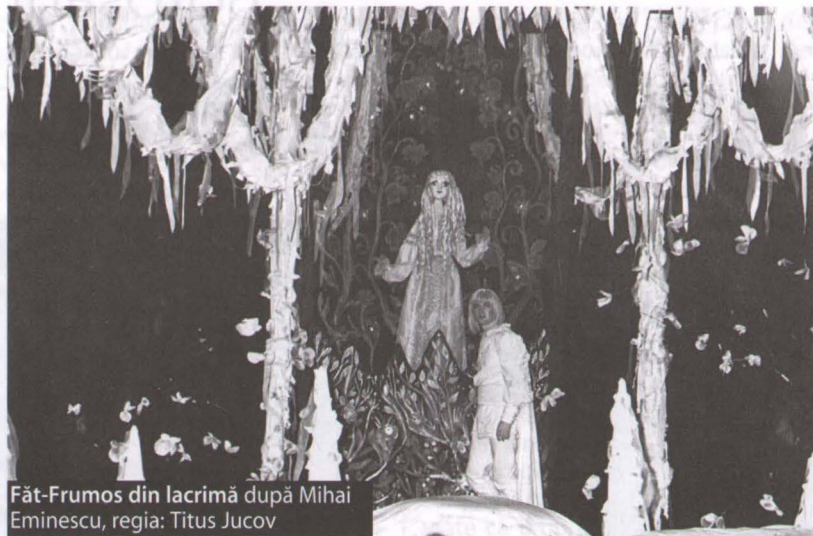
Actor contra păpușă

Iubitori ai teatrului de păpuși, ai personajelor de poveste, precum și artiști mănuiitori s-au întâlnit în luna octombrie la Chișinău, la Gala Internațională a Teatrelor de Păpuși „Licurici '55”. Alături de reprezentațiile scenei-gazdă și ale altor teatre de profil din Republica Moldova, au

fost prezente spectacole de păpuși și marionete ale unor trupe din Letonia, Germania, Ucraina, Rusia, Turcia și România, toate, colaboratoare ale Teatrului „Licurici”. În programul festivalului nu a existat o idee anume care să justifice selecția, iar spectacolele nu au fost alese pentru a ilus-

tra mijloacele și procedeele specifice, tradiționale de construcție și mănuiere a păpușii (cu o excepție: Karagöz – Kukla Gösterileri de la Karagöz Puppet Theater – Ankara, Turcia), sau tendințele actuale, inovatoare ale artei păpușărești. Fără a-și propune o tematică anume, Gala a

Făt-Frumos din lacrimă după Mihai Eminescu, regia: Titus Jucov

ridicat totuși o întrebare: mai este spectacol de teatru de păpuși acela în care actorul este utilizat în detrimentul suveranității păpușii?

Este adevărat că diversitatea procedurilor folosite la nivelul mânuirii (sfori, tijă, păpușă-planșetă, pe mână) și chiar combinarea lor într-un singur spectacol, fără a se rupe însă unitatea de stil (Făt-Frumos din Lacrimă, Teatrul Republican de Păpuși „Licurici”, Chișinău) a demonstrat – prin acu-

ratețea și stilizarea mișcării – preocuparea de a dezvolta tehnicile acestei arte. Cu toate acestea, însă, prezența tot mai directă a actorului pe scena păpușii rupe treptat magia relației dintre spectator și păpușă-personaj, înlocuind-o cu aceea, existentă deja în teatrul dramatic, dintre spectator și actor-personaj. E momentul în care păpușa încetează să mai guverneze, ajungând doar participantă, alături de actor, la procesul creării unui spec-

tacol, cel mai adesea viu, ușor, plin de culoare și amuzament. Prezențele de acest gen au fost numeroase în cadrul Galei, astfel că a predominat sentimentul participării la acel tip de spectacol în care păpușa devine mai mult pretext (Povești trăsnite pe scări sucite – Teatrul pentru Copii „Arlechino”, Brașov; Prin poveste roștogol, Ascultă clopoțelul din inima mea – Teatrul Republican de Păpuși „Licurici”, Chișinău...).

Pe de altă parte, Teatrul „Ognivo” din Moscova, prin Cățelul lunii, amintește de capacitatea celor mici de a înțelege problemele majore ale existenței, atunci când în poveste se regăsesc personajele îndrăgite ale copilăriei, dar și de puterea de sugestie a păpușii în tratarea scenică a acestor probleme, fără a fi necesar și aportul omului-actor.

Incluzând spectacole diverse din punctul de vedere al abordării estetice a artei păpușărești, Gala Internațională „Licurici '55” se dovedește a fi un eveniment necesar peisajului artistic actual, mai ales că îi păstrează teatrului de păpuși o poartă deschisă către noi tendințe.

Alina Mang

ss **scena amatorilor**

Supraviețuitorii

„U mflat cu pompa”, mai demult, până la dimensiuni pe cât de false, pe atât de stresante, teatrul neprofesionist a căzut acum într-o nejustificată dizgrație, devenind de multe ori ținta unor atacuri ironice sau violente din partea acelor care nu cunosc nici fenomenul autohton, nici faptul că pe alte meleaguri există trupe de acest fel, deja bine cotate, festivaluri de prestigiu și chiar o Asociație Internațională a Teatrului de Amatori. De altfel, dezinteresul senioral în fața nucleelor care au reușit să evite în trecut compromisurile de ordin ideologic se resimte și în faptul că multe asemenea trupe au sucombat în anii falnicei noastre tranziții, afilierea la acea Asociație Internațională a „încrămenit în proiect”, iar dintre confruntările devenite tradiționale, astăzi nu mai supraviețuiește decât

Festivalul internațional de teatru de la Lugoj, ajuns acum la cea de-a V-a ediție. Această longevitate se explică nu numai prin tradiție ori prin ambianța primitoare și entuziastă, ci și printr-o veche și indiscutabilă vocație pentru teatru a intelectualilor. Ea a făcut ca primul spectacol în limba română să aibă loc în oraș încă în 1841, iar din acest deceniu ansamblul lugojean să devină teatru municipal (neprofesionist) cu stagiune permanentă.

Trebuie spus, de asemenea, că supraviețuirea, iar acum succesul acestei manifestări sunt aproape inseparabil legate de numele profesorului Nicolae Blidaru, directorul Casei de Cultură din localitate și, în același timp, directorul festivalului. La actuala ediție s-au aliniat la start unsprezece trupe – din Grecia, Iugoslavia, Ungaria și România –, cele

patru zile de concurs prilejuind, dincolo de spectacolele urmărite adeseori de săli pline, o întâlnire între artiști și critici din juriu, pe tema integrării teatrului nostru neprofesionist în circuitul manifestărilor europene de gen. A fost, de asemenea, lansat volumul Cântecul frânt al ciocârliei de Tiberiu St. Ciorogariu, fost actor în trupa lugojeană, stabilit acum în S.U.A. Faptul că teatrul neprofesionist poate oferi surprize notabile în ceea ce privește emoția estetică, talentul actorilor și ingenuitatea interpretării a ieșit pregnant în evidență, fie în spectacole ca Menajeria de sticlă (regia: Ion Ardeal Ieremia), prezentat de Teatrul municipal din Lugoj (Marele premiu), Se caută un mincinos de Dimitris Psathas, în interpretarea Teatrului „Apollo” al municipalității din Assos-Lecheon Perigiali Corinthias – Grecia, Iosif și frații de Soltenszky Tibor, prezentat de Ateneul Cultural „Kava” din Budapesta, sau Caii la fereastră de Matei Vișniec, adus pe scenă de Societatea cultural-artistică „Luceafărul” din Virșeț – Iugoslavia